

РЕШЕНИЕ

№ 729

гр. София, 08.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 26.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **5743** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Р. Х. И. от [населено място] срещу решение на Научния съвет (НС) на Националния археологически институт с музей (Н.) при Българската академия на науките (Б.) по т.1 от протокол №44 от 06.06.2022г., с което жалбоподателят е отстранен от конкурсната процедура за прием на редовен докторант в Б. на тема „О. култова архитектура в България“, обявен в ДВ, бр. 20/2022г.

Жалбоподателят посочва, че е кандидатствал в конкурса като е подал съответния комплект документи на 22.03.2022г. След това е бил уведомен, че конкурсът ще се проведе на 14 юни 2022г. и е получил конспект. На 03.06.2022г. е получил електронно съобщение, че процедурата е временно преустановена, а на 09.06.2022г. - че не е допуснат до участие. Към последното съобщение е прикачен файл с писмо от директора на Н., в което се посочва, че горното е съгласно решение по т.1 от протокол №44 от 06.06.2022г. на НС на Н. – Б. във връзка с постъпили сигнали за документално установена недостоверност на представени научни данни м монографията на жалбоподателя „Средновековен номадски некропол от П. – XI-XIIIв.“ Жалбоподателят твърди, че срокът за преценка на допустимостта на кандидатите е изтекъл на 20.05.2022г. и след това не може да се отстранява кандидат на това основание. Освен това допуснатите участници се оценяват само по показаните знания. В случая жалбоподателят не е допуснат до оценяване, при условие, че документите му за кандидатстване са приети, като основание за това е книга, която няма отношение към темата на конкурса. Поради това моли да бъде отменено

решението по т.1 от протокол №44 от 06.06.2022г., с което е отстранен от конкурсната процедура и преписката бъде върната на административния орган за продължаване на конкурса от последното законосъобразно действие. В становище от 25.01.2023г. развива доводи по съществуването на спора и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на ответника.

Ответникът - НС на Н. – Б., в становище от 24.06.2022г. счита жалбата за недопустима, тъй като процесното решение не подлежи на обжалване. Освен това конкурсът е приключил на 14.06.2022г., когато е проведен кандидат-докторантския изпит. Алтернативно моли жалбата да се отхвърли като неоснователна, защото проведената конкурсна процедура е в съответствие с процесуалния и материалния закон. Сочил, че публикацията на жалбоподателя, в която е открита недостоварност, е посочена в автобиографията му като научна публикация, следователно е относима към конкурса. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на жалбоподателя. Претендира разноси по списък. Подробни съображения излага в писмени бележки по съществуването на спора.

Административният съд С. – град, II Отделение, 41 състав, обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и приема за установено следното от фактическа страна:

С ДВ, бр. 20 от 11.03.2022г. е обявен конкурс за прием на редовни и задочни докторанти за учебната 2021г-2022г. в съответствие с Р. № 437 от 02.06.2021г. Посочено е, че документите се подават в срок от 14.03. до 13.05.2022г. до директора на обучаващата организация, посочена в списъка на специалностите, по които се обявяват конкурсите. Процесният конкурс е с шифър 2.2. от научна специалности „История и археология“, за един докторант редовна форма с обучаваща организация – Н.. Същата обява е публикувана и на интернет страницата на Б., като в нея е уточнено, че темата на редовната докторантура е „О. култова архитектура в България“, и са посочени необходимите документи за кандидатстване, сред които: автобиография и други документи, удостоверяващи интересите на кандидатите и постиженията им в съответната научна област. Посочено е още, че кандидатите се уведомяват писмено за допускането им до конкурса до 20.05.2022г. Конкурсните изпити се провеждат в периода 13-17.06.2022г.

С молба от 22.03.2022г. жалбоподателят е приложил документи за участие в конкурса. В раздел „Публикации“ от автобиографията си е посочил „Средновековен номадски некропол от П. – XI-XIIIв.“, издадена в П. през 2017г. в съавторство с още двама автори. Със заповед № I 564 от 13.05.2022г. директорът на Н. е назначил комисия, която да разгледа подадените документи. С протокол от 17.05.2022г. комисията е установила, че за процесният конкурс са подадени две молби, като документите са изрядни и в съответствие с гл. III, чл. 5, ал. 2 и 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Н. при Б.. За датата на провеждане на конкурса кандидатите са уведомени по електронен път на 20.05.2022г.

На 23.05.2022г. до директора на Н. е подаден сигнал (л.68) от асистент в СУ „Св. Кл. О.“ относно установени фалшиви теренни данни и артефакти в публикация „Средновековен номадски некропол от П. – XI-XIIIв.“. Към сигнала е приложена докладна записка от 22.11.2019г. от двама служители на Р. – П., в която е посочено, че съдовете, публикувани и илюстрирани в посочената публикация, не съвпадат със съдовете, предадени и инвентирани към фонд „Средновековие“ и фонд „Античност“

на Р. – П.. Налице е несъвпадане и в самата публикация, като по снимките на гробовете се различават само фрагментирани съдове, които се различават от рисунките, посочени на стр. 70-72 (обр.7,8,9), както и тези на стр. 75(обр.12) и стр. 89(обр.22). При направената проверка на керамичните съдове, постъпили от археологически проучвания на обект „Форум-запад“ на Ф. с научен ръководител Е. К. в периода 2010-2014г. не са открити такива, които да отговарят на илюстрираните в посочената монография. Към докладната са приложени рисунки на съдовете от монографията и на съдовете от фонда на музея, като се установява разминаване във формата и големината.

На 23.05.2022г. е подаден и втори сигнал до директора на Н., в който се излагат същите твърдения, както и такива за плагиатство, като са приложени съответно гл. III от монографията на жалбоподателя и статия „Демографски промени в Североизточна Т. през XI-XIIIв.“ на проф. Б. Б., публикувана в сборника „Т. и Хемиомонт през IV-XIVв“.

Предвид посочените сигнали директорът на Н. е поискал от Б. да спре конкурсната процедура, за което кандидатите са уведомени електронно с писмо 03.06.2022г. На 06.06.2022г. е проведено заседание на НС на Н. като т.1 от дневния ред е именно обсъждане на постъпилите сигнали. В резултат с 19 гласа „за“ и 2 „против“ е прието, че е налице документално установена недостоверност на представени научни данни в монография на кандидата Р. И., посочена от него в конкурсната документация, поради което НС е решил да не го допусне до участие в конкурса. Горното решение е протоколирано в протокол № 44 и взето в присъствието на 21 от общо 25 члена на НС. Жалбоподателят е уведомен за решението по електронен път на 09.06.2022г.

Със заповед № I 803 от 08.06.2022г. е назначена комисия за провеждане на изпита за редовен докторант. Видно от протокол на комисията от 14.06.2022г., същата е провела конкурса с другия кандидат, като е определила оценка мн.добър 5. Освен това със заповед № 800 от 08.06.2022г. е назначена комисия, която да разгледа постъпилите сигнали за плагиатство. По адм. дело № 9106/2022г. на ВАС, I-то отд-е са представени становища от 5-те члена на комисията, според които е налице плагиатство между текстовете от монографията на жалбоподателя и посочената по-горе статия на проф. Б.. В становище на проф. В. Д. от 27.06.2022г. е посочено, че освен плагиатство, в посочената по-горе монография на жалбоподателя има и недостоверност на представяне на научни данни по смисъла на §1, т.17 от ДР на ЗРАСРБ. Видно от протокол № 48 от 02.09.2022г., НС на Н. е приел за установено, че в публикуваните трудове на Р. И. са налице данни за извършено плагиатство. Освен това е взето решение другият кандидат в процедурата – В. Н. да бъде зачислена като редовен докторант с тема на дисертацията: О. култова архитектура в България. За целта директорът на Н. е издал заповед № I-1364 от 05.09.2022г. и е подписал договор с докторанта.

При така изложената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена от лице, адресат на административен акт, подлежащ на обжалване съгласно определение № 11786 от 19.12.2022г. по адм. дело № 9106/2022г. на ВАС, V-то отд-е, в срока по чл. 149, ал.1 от АПК – на 20.06.2022г. съгласно пощенско клеймо на плик на л. 16. Разгледана по същество настоящият състав намира, че жалбата е неоснователна по изложените по – долу съображения.

Съгласно изискванията на чл. 168 от АПК настоящият състав следва да се произнесе

по законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

В тази връзка настоящият състав намира, че оспореното решение е издадено от компетентен орган съобразно изискванията на чл. 3, ал.2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл. 9 и чл. 11, т.13 от Правилника за устройството и дейността на Н. при Б. във връзка с чл.5 и 6 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Н. при Б. (и двата правилника са публично достъпни през интернет страницата на Н. Нормативна уредба - Национален археологически институт с музей при Б. (naim.bg)). Не са налице твърденията от жалбоподателя съществени процесуални нарушения, свързани с недопускането му до участие извън срока за преценка на допустимостта на кандидатите. Съгласно чл.6, ал.2 от ППЗРАСРБ комисията по ал. 1 разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, на този правилник и на съответния правилник на висшето училище или научната организация, като взема решение за допускане в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи. В случая срока за подаване на документи е изтекъл на 13.05.2022г. и решението за допускане/недопускане на жалбоподателя е взето на 06.06.2022г. – първия работен ден след изтичане на 20-дневния срок. В уведомлението от 20.05.2022г. не се съдържа изрично изявление за допускане или недопускане до участие в конкурса, нито за резултата от проверката на документите. Такова е изпратено за първи път на 09.06.2022г. въз основа на взетото на 06.06.2022г. решение на НС.

Следователно спорът се свежда до това правилно ли е приложен материалния закон. Съгласно чл.2, ал.2 от ЗРАСРБ Научните степени са "доктор" (образователна и научна) и "доктор на науките". В случая конкурсната процедура е открита за първия вид научна степен. Съгласно чл.3 от ЗРАСРБ процедурите за прием на редовни и задочни докторанти, както и за заемане на академични длъжности се откриват с решение на висшето училище или научната организация за провеждане на конкурс. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация. Кандидатите подават документи съгласно условията и реда, определени в този закон, и реда, определен в правилника на съответното висше училище или научна организация в срок не по-малък от два месеца след обявлението в "Държавен вестник". В чл.5, ал.2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките е предвидено, че документите включват автобиография; диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“; удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище; медицинско свидетелство; свидетелство за съдимост. Ал.3 предвижда проверка на редовността на тези документи, въз основа на която кандидатът се допуска или не се допуска до участие. Допуснатите кандидати се подлагат на изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата. Изпитите се провеждат по ред, предвиден в правилника на съответното висше училище или научна организация, в случая по чл.5, ал.5-8 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките. Факултетният, съответно научният съвет на висшето училище или научната организация взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. Въз основа на това решение кандидатът,

спечелил конкурса, се зачислява за докторант. До защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" се допуска докторант, който е отчислен с право на защита и отговаря на минималните национални изисквания. (чл. 25 от ППЗРАСРБ).

[apis://desktop/showanotpal](#) Съгласно чл.6 и 7 от ЗРАСРБ образователната и научна степен "доктор" се придобива от лице с образователно-квалификационна степен "магистър", което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. За придобиване на образователната и научна степен "доктор" лицето по ал. 1 трябва да защити дисертационен труд при условията и по реда на този закон. Същото става пред научно жури по реда на чл. 9 от сз, като в ал.2 на тази разпоредба изрично е предвидено, че до защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. Минималните национални изисквания са съвкупност от изисквания, всяко от които се определя чрез числовите стойности на един или няколко обективно измерими показатели, съотносими към съответната научна област и/или професионално направление, като:

1. наукометрични показатели, които отразяват научните резултати и техния отзвук в научната литература, и/или показатели, които отразяват измерими постижения в художествено-творческата или спортната дейност, като: брой авторски монографии, брой публикации в реферирани и индексирани издания, брой глави в книги, брой студии и/или обзори, брой цитати без автоцитати в реферирани и индексирани издания от други автори на публикациите на кандидата, брой подадени заявки за международни патенти, брой подадени заявки за национални патенти, брой издадени международни и/или брой национални патенти, брой изнесени доклади – включително пленарни и поканени, на научни конференции, получени отличия и награди във връзка с научните, художествено-творческите или спортните постижения на кандидата, брой участия в научни и/или организационни комитети на международни конференции, участия като редактор или като член на редакторския колектив в реферирани и индексирани издания, брой ръководени успешно завършени научни проекти от кандидата в областта на съответната научна, художествено-творческа или спортна дейност или участия като член в тях, брой авторски изложби, брой авторски филми, брой излъчени авторски радио- и/или телевизионни предавания, брой изнесени авторски концерти, брой написани партитури и други сходни постижения, и други авторски права;

2. показатели, които отразяват измерими академични резултати в преподавателската дейност, като: брой защитени под ръководство на кандидата дисертации за придобиване на образователната и научна степен "доктор", брой въведени нови лекционни курсове, брой разработени нови упражнения за лекционни курсове, брой издадени учебници в чужбина, брой издадени учебници и/или учебни пособия в Република България, включително електронни учебници, ръководство на магистърски и/или бакалавърски програми и други сходни академични постижения в преподавателската дейност.

Минималните национални изисквания по ал. 2 по научни области и/или професионални направления за придобиването на всяка научна степен и заемането на всяка академична длъжност се определят в правилника за прилагане на този закон въз основа на група показатели измежду показателите по ал. 2 и се изразяват в минимален брой точки, които трябва да получи кандидатът в съответствие с индивидуалните си резултати по тези

показатели. В приложение към чл.1, ал.1 от ППЗРАСРБ по професионално направление 2.2. История и археология са посочени минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности и брой точки по показатели. Сред показателите фигурират: Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд; Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; Публикувана глава от колективна монография. Съгласно §1, т.17 от ДР на ЗРАСРБ "Недостовърност на представените научни данни" е умишлено използване на неистински и/или манипулирани изходни данни при създаването на научен труд.

От приложените по делото доказателства се установява, че в публикувана от жалбоподателя в съавторство монография със заглавие „Средновековен номадски некропол от П. – XI-XIIIв“ се съдържат рисунки на керамични съдове, каквито няма данни да са открити на посочения некропол. Тази монография няма отношение към темата на докторантурата и не попада в показателите по група А и Б от таблица 2 от цитираното приложение. Същевременно същата попада в показателите по група Г от същата таблица. Наличието или липсата на недостовърност в нея по смисъла на §1, т.17 от ДР на ЗРАСРБ е елемент от контрола, който осъществява министърът на образованието и науката по реда на чл. 30 и сл. от ЗРАСРБ, а след изменението на закона с ДВ, бр. 56 от 19.07.2022 г., недостовърността изисква задължително произнасяне на научното жури по оценка на дисертационния труд (чл. 4, ал.11 от ЗРАСРБ) и е пречка за защитата му, ако не се покрият посочените по-горе минимални изисквания (чл.9, ал.2 от ЗРАСРБ).

Следователно не може да се възприеме доводът на жалбоподателя, че процесната монография няма отношение към конкурса, който е на друга тема, и проверката за допустимост на кандидата обхваща само редовността на неговите документи. Същото се отнася и до етапа на оценяване, където допуснатите участници се оценяват само по показаните знания. Установената недостовърност, която между другото жалбоподателят не оспорва, би могла да се окаже пречка едва за допускането му до защита на дисертационния труд. Т.е. дотогава същата няма никакво значение и кандидатът може да бъде допуснат до участие и да спечели конкурса, независимо че на един бъдещ етап и при вече изразходван времеви, човешки и финансов ресурс за прием, обучение и финансиране на докторантурата, същият може да не бъде допуснат до защитата ѝ на това основание. Същевременно дори да бъде допуснат и да получи съответната научна степен, същата би била атакуема в рамките на контрола по чл. 30 и сл. от ЗРАСРБ и подлежаща на отмяна съгласно чл. 32, ал.7 от ЗРАСРБ. Съдът намира, че не е такава логиката на закона, още повече когато административният орган на един ранен етап от процедурата – преценка на допустимост на кандидатите, разполага с

информация, че посочената недостоверност е налице. Същата се потвърждава и от събраните след издаване на процесното решение писмени доказателства, които на основание чл. 142, ал.2 от АПК съдът е длъжен да вземе предвид. Горното недвусмислено показва, че въпреки, че недостоверността не е констатирана на съответния етап от процедурата (определяне на съответствието на докторанта с минималните национални изисквания) и от помощен орган на НС (научното жури), същата не може да бъде подмината. Тази недостоверност се установява както от докладната записка на л. 72 и приложенията към нея, така и от становищата на членовете на комисията, назначена със заповедта на л. 84. Същата не се оспорва и от жалбоподателя. Наличието ѝ е основание да се приеме, че представените от него данни за публикации в автобиографията му, като част от подадените документи за участие в конкурса, са недостоверни, и, макар и формално редовни, са основание за недопускането му до участие в конкурса.

Предвид изложеното процесното решение се явява законосъобразно, а жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължат разноски за адвокатско възнаграждение, платено по банков път съгласно платежно нареждане на л.154. Неоснователно е възражението за неговата прекомерност, защото същото е на минимума, определен в чл.8, ал.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като съгласно §2а от същата наредба върху този минимум е начислен дължимият ДДС.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 41-ви състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Х. И. от [населено място] срещу решение на Научния съвет на Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките по т.1 от протокол №44 от 06.06.2022г.

ОСЪЖДА Р. Х. И. от [населено място] да заплати на Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките сумата от 1200лв. разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: